

4. Яворська В., Коломієць К. СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПОСТУЛАТИ ФОРМУВАННЯ НОВОГО АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ. Часопис соціально-економічної географії, 2016, 20, 1. file:///C:/Users/user/Downloads/6128-Article%20Text-12565-2-10-20190531.pdf. DOI: 10.26565/2076-1333-2016-20-01

5. Мирна Н. Сучасні тенденції регіоналізації та їх роль в європейських інтеграційних процесах / Н. В. Мирна. // Державне будівництво. - 2013. - № 1 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/ebook/db/2013-1/doc/5/05.pdf>

УДК 94 (450)

Анна РОМАНЮК,

бакалавр IV курсу спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.03 Історія, Херсонського державного університету, м. Івано-Франківськ, науковий керівник: Черемісін О., д.іст.н., професор

МИСТЕЦТВО ІТАЛІЙСЬКОГО ВІДРОДЖЕННЯ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ

Анотація. У статті розглядається проблематика викладання всесвітньої історії у загальній середній школі на прикладі теми «Мистецтво Італійського Відродження. Методологічною основою дослідження стали наступні методи – аналіз і синтез, історико-системний і семіотичний.

Ключові слова: Італійське Відродження, шкільна програма, мистецтво.

Україна – це держава з європейськими цінностями, тому й не дивно, що сучасна українська шкільна програма спрямована на формування повноцінного громадянського суспільства. На уроках всесвітньої історії та історії України вчителі розповідають як відбувався процес побудови європейської цивілізації, а також порівнюють історичний досвід

Української держави та європейських держав. Крім того, на уроках історії викладачі обов'язково розглядають тему культури, бо як відомо вона є відображенням рівня розвитку того чи іншого суспільства.

Тема Італійського Відродження охоплює різні сфери людської культури – образотворче, театральне, хореографічне, літературне мистецтво, а також різного роду науки. Крім того, в цей час італійські гуманісти проголосили культ особистості та індивідуальності, що в свою чергу спричинило розділення «світської» та «духовної» влади, тому тодішні митці зверталися до античних образів як до ідеалу, трансформували сакральне мистецтво в мирське. Таким чином італійські гуманісти були першими справжніми творчими людьми й змогли вийти за рамки, створивши виключно новий напрям у мистецтві. Також не можна залишити поза увагою ідеологію гуманізму, яка лягла в основу сучасної європейської цивілізації [1, С. 132 – 141]

Основна проблема викладання у школі теми Італійського Ренесансу полягає у її масштабності, тому за українською навчальною програмою, яка була затверджена МОН у 2022 році, учні 8-го класу знайомляться з мистецтвом Високого Відродження [2, С. 70 – 72]. Саме за часів «Високого Відродження» творили такі визначні майстри як: Леонардо да Вінчі, Рафаель Санті та Мікеланджело Буонарроті. Їхні твори мистецтва й по сей день викликають захват у багатьох пересічних людей, а науковці продовжують досліджувати таємні знаки та підтексти, які були закладені трьома найвеличнішими титанами доби Відродження.

Художні твори доби Високого Ренесансу наповнені подвійним змістом, тому для розшифрування посилення творців необхідно бути добре підготовленим та мати певні знання з історії, літератури та філософії. Одним з найкращих подібних загадкових творів з вічною ідеєю є картина Рафаеля Санті «Сон лицаря». На ній намальований воїн, що погрузився у сон. Перше, що кидається у вічі – це його одяг, який нагадує обладунки римських легат. До речі, цілком можливо, що Санті таким чином хотів

вказати на епічну поему «Пуніка», яка розповідала про II Пунічну війну. Потім увага глядача переходить на дві жіночі постаті. Вони символізують складний вибір перед яким опинився зображений римський воїн. З одного боку стоїть Чеснота, яка одягнена бідно, а за її спиною видно довгий та тернистий шлях, а з іншого – Насолода, яка одягнена у сукню, а за її постаттю видніється мальовничий пейзаж. Необхідно зауважити, що художник змалював ці дві жіночі сутності рівноправними, так як не дивлячись на загальну відмінну атрибутику, Чеснота і Насолода стоять босими.

Ще одна художня особливість, яка притаманна саме періоду Італійського Ренесансу, полягає у змалюванні жінок. Найчастіше італійські гуманісти зверталися до образу чарівної Діви Марії або Мадонни [3, С. 107 – 110]. І досі науковці не можуть зійтися у поглядах як саме необхідно трактувати такого роду зображення тих часів. Особливо цікавим є той факт, що в реальному житті італійські віртуози змальовували образ Мадонни зі своїх коханок, тому можна затвердити, що це особистісне та чуттєве переживання самого творця, яке він переніс у мистецтво. Однак, не всі Мадонни змальовувалися з власних коханок, тому одна з провідних версій пропонує думку про те, що у часи Високого Відродження відбулося глобальне переосмислення ролі жінки у цьому світі. Митці вбачали у жінках ту саму матір, яка виховує майбутнього громадянина, тому саме від жіночої статі напряду залежало майбутнє. Заради справедливості необхідно зауважити, що скоріш за все друга версія більш правдива, зважаючи на велику кількість зображення сцени коронації «Діви Марії». До речі, це ще один яскравий приклад революційності тодішнього італійського мистецтва, яке трансформувало суто релігійний образ в світський, який несе певну закодовану інформацію передусім освіченим людям.

Зрозуміло, що вище зазначена тема шкільної програми досить таки велика й містить чи мало важливої інформації, яку необхідно вміти

сортувати, тому викладачі історії повинні подбати про правильну подачу навчальних матеріалів. Першочергово кожен сучасний вчитель повинен вміти працювати з новітніми технологіями. Завдяки комп'ютерним технологіям можна створити цікаву презентацію з наглядними ілюстраціями, що значно поживає інтерес з боку учнів. Крім того, під час проведення уроку викладач може застосувати ігровий метод викладання. Під час перевірки засвоєного матеріалу з теми «Високе Відродження» можна попросити дітей пройти вікторину, де треба вгадати назву зображення та його автора. Також можна трохи напружити фантазію та власноруч придумати кросворд за темою уроку [4, С. 110 – 115].

Отже, з усього вище зазначеного можна зробити наступні висновки. Мистецтво Італійського Відродження – це водночас цікава і важка тема для вивчення, так як в основі цієї історичної епохи багато покладено ідей (культ особистості, індивідуальності, неоплатонізму, повернення до античних зразків як до ідеалу краси та гармонії). Крім того, в період Високого Відродження італійські гуманісти плідно працювали, тому на цей час припадає створення багатьох культових художніх творів, які ще й до того ж необхідно вміти читати. Саме тому вчителі історії повинні не боятися експериментувати з методами викладання, активно застосовуючи комп'ютерні технології. Головне завдання вчителя – зацікавити учнів, тому під час уроку рекомендовано використовувати ігрові методи навчання.

Список використаних джерел:

1. Війтенко О. Естетичний ідеалізм – типологічна парадигма культури Відродження. *Філософські обрії*. 2009. Вип. 22. С. 132 – 144

2. Всесвітня історія. Історія України. (Інтегрований курс). 6 клас. Всесвітня історія. Історія України. 7 – 9 клас. Всесвітня історія. Історія України. 10 – 11 клас. *Навчальні програми для закладів середньої загальної освіти*. Київ, 2020. 260 с.

3. Кавун В. М. Семантика релігійних образів у мистецтві Відродження. *Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія*. 2020. Вип. 11. С. 106 – 113

4. Гладун В. Використання ігрових технологій на уроках історії як засіб підвищення ефективності освітнього процесу. *Нова педагогічна школа*. 2018. Вип. 2. С. 109 – 115

УДК 93

Анастасія СЛПЧЕНКО,

бакалавр IV курсу спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.03 Історія, Херсонського державного університету, м. Івано-Франківськ, науковий керівник: Михайленко Г., к.іст.н., доцент

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ІСТОРІЇ

Анотація: У статті розглянуто передумови зародження та етапи розвитку міжнародних відносин на тлі політичної та територіальної арени.

Ключові слова: теорія міжнародних відносин, історія міжнародних відносин, системна історія, історія дипломатії, міжнародні об'єднання.

Метою даної публікації є з'ясування специфіки історії міжнародних відносин як наукового напрямку, котрий поєднує в собі елементи різних наук і потребує теоретичного обґрунтування для найефективнішого дослідження і застосування її результатів.

Міжнародні відносини – це сукупність економічних, політичних, культурних, правових, ідеологічних, дипломатичних зв'язків і взаємовідносин між народами, державами та системами держав, економічними та політичними організаціями на міжнародній арені.